

«64 — ШАХМАТНОЕ ОБОЗРЕНИЕ» № 12/2023

Вариант Букавшина, или Почем нынче ладьи?

Alexej Kuzmin – absolutní hodnota figur. Překlad a úprava Jan Bílek.

Kolik dnes stojí věže?

„Šlo jen o výměnu! Kromě toho jsem vylákal jeho krále z úkrytu,“ můj žák, malý hinduista, byl zjevně zmatený.

Zaskakoval jsem za jiného trenéra a dával jsem lekci těm nejmenším. Naivní manévr *jezdec ef tři na g5, a pak jezdec bere f7 sedm, věž bere ef sedm, střelec bere f7* se mi nelíbil, a lehce uražený tón mého svěřence jen přiléval oleje do ohně.

„Jak že jsi vylákal černého krále?! Vždyť se vrátí v dalším tahu na g8! Co že to bylo za výměnu?! Podívejte: vy jste se vzdali jezdce a střelce a snědli jste jen věž a pěšce!“ důrazně jsem namítl a zvýšil tón.

Můj mladý protivník se ale nehodlal vzdát. Vytáhl telefon a sebevědomě našel správnou stránku kdysi úctyhodného a dnes v Rusku zakázaného webu Chess.com. A skutečně, tam černé na bílém, či spíše dokonce v jakési podezřele duhové škále barev, jednoznačně hlásí:

Dáma = 9 pěšců

Jezdec a Střelec = 3 pěšci

Věž = 5 pěšců

To znamená, že dvojím úderem na f7 můj svěřenec skutečně provedl rovnocennou výměnu!

Co je to za zprávu? Poslední půlstoletí se **za věž dávala lehká figura a pěšec a půl**. Tak to bylo, když jsem chodil do domu pionýrů, tak to bylo, když jsem pomáhal

Karpovovi, tak to bylo, když jsem pracoval s Morozevičem... Kdy se zvýšila cena věže?! Přesto jsem neopomněl se poradit s kolegy trenéry.

Musím říct, že v Katarské šachové federaci, kde pracuji, je trenérská společnost velmi reprezentativní, různorodá a někdy až exotická. Arabští trenéři se nad mou otázkou jen usmívali a pohrávali si s korálky svých jantarových náhrdelníků.

A velmistrovská dvojice z Francie pokyvovala hlavou: „Ano, ano... copak nevíte, že věž se vždycky rovnala pěti pěšcům! Můžete si otevřít jakoukoli učebnici v knihovně...

„Ano, samozřejmě,“ myslel jsem si „v Evropě a v Maroku to tak možná je, ale u nás v zemi Sovětů je věž za čtyři a půl pěšce!“

V naději, že své diskutéry zahanbím, jsem se vydal do knihovny. Buržoazním učebnicím jsem nevěřil, ale věděl jsem, že v knihovně musí být vzdělávací program „Šachová škola“.

Tréninkový program „Šachová škola“ vypracovaný, vydaný a doporučený Ruskou šachovou federací. „Inu, mí vlastní nezklamou,“ usmál jsem se v duchu a vytáhl z police knihu formátu Pinocchiovy abecedy. Ale jaké bylo mé překvapení, když jsem se tam dočetl, že věž se rovná pěti pěšcům!

Co to znamená? Nyní můžete dát dvě figury za věž a pěšce f7 a nazvat to výměnou...

